

Profesijný štandard

Zahraničný lektor

Kategória pedagogického zamestnanca:	zahraničný lektor
Kariérový stupeň:	samostatný pedagogický zamestnanec

Opis profesijného štandardu

Štruktúra profesijného štandardu zahraničného lektora

Profesijný štandard sa skladá zo súboru profesijných kompetencií, ktoré vytvárajú kompetenčný profil pedagogického zamestnanca. Sú zoradené do troch oblastí a opisujú profesijnú činnosť pedagogického zamestnanca:

- **Oblasť Žiak/Poslucháč** obsahuje profesijné kompetencie zamerané na poznanie žiaka/poslucháča vo výchovno-vzdelávacom procese.
- **Oblasť Výchovno-vzdelávací proces** obsahuje profesijné kompetencie zamerané na procesy plánovania a prípravy, realizácie a hodnotenia výchovno-vzdelávacieho procesu, smerujúce k rozvoju žiaka/poslucháča.
- **Oblasť Zahraničný lektor** obsahuje profesijné kompetencie súvisiace s profesiou pedagogického zamestnanca, jeho sebazdokonaľovaním, spoluprácou so školskou komunitou a podieľaním sa na rozvoji školy.

Každá profesijná kompetencia je naplnená požadovanými **vedomosťami** (súbory poznatkov, ktoré tvoria nevyhnutné predpoklady na výkon a správne posúdenie činností v danej kompetencii) a **spôsobilosťami** (schopnosti nadobudnuté v praktickej činnosti).

Rozsah vedomostí a kvalita spôsobilostí sú vyjadrené prostredníctvom indikátorov (preukázateľnosť kompetencie). **Indikátory** opisujú možné prejavy jednotlivých profesijných kompetencií v praxi.

Charakteristika úrovne kompetencií v kariérových stupňoch

Samostatný zahraničný lektor:

Samostatne používa overené postupy pri riešení bežných situácií a problémov pedagogickej praxe, používa overené, odporúčané metódy a nástroje v pedagogickom diagnostikovaní, plánovaní, realizovaní a evalvácii výchovno-vzdelávacieho procesu. Úroveň opísaných kompetencií dosahuje ukončením adaptačného procesu.

Kompetenčný profil zahraničného lektora

Oblasti	Profesijné kompetencie
1. Žiak/Poslucháč	1.1 Identifikovať vývinové a individuálne charakteristiky žiaka/poslucháča 1.2 Identifikovať vnútorné a vonkajšie podmienky učenia sa žiaka/poslucháča a jeho výchovno-vzdelávacie potreby 1.3 Identifikovať sociokultúrne prostredie a jeho vplyv na vývin, výchovu a vzdelávanie žiaka/poslucháča.
2. Výchovno-vzdelávací proces	2.1 Plánovať výchovno-vzdelávací proces 2.2 Realizovať výchovno-vzdelávací proces 2.3 Evalvovať výchovno-vzdelávací proces
3. Zahraničný lektor	3.1 Stotožniť sa s profesiou zahraničného lektora 3.2 Spolupracovať s aktérmi výchovy a vzdelávania ¹ 3.3 Podieľať sa na rozvoji školy

1. OBLASŤ ŽIAK/ POSLUCHÁČ

Kompetencia 1.1 Identifikovať vývinové a individuálne charakteristiky žiaka/poslucháča
<p>Zahraničný lektor má vedomosti o:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ zákonitostiach psychického vývinu a osobitostiach žiaka/poslucháča príslušného vekového obdobia, ▪ metódach a nástrojoch identifikácie vývinových a individuálnych charakteristík žiaka/poslucháča. <p>Zahraničný lektor je spôsobilý:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ používať metódy a nástroje pedagogickej diagnostiky, ▪ identifikovať individuálne charakteristiky žiaka/poslucháča.
Indikátory – preukázateľnosť profesijnej kompetencie
Samostatný zahraničný lektor
<p><i>Zahraničný lektor:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>používa overené/odporúčané metódy a nástroje na identifikovanie špecifik žiaka/poslucháča v kognitívnej, sociálno-emocionálnej a psychomotorickej oblasti,</i> ▪ <i>interpretuje výsledky pedagogického diagnostikovania a vyvodí závery pre realizáciu výchovno-vzdelávacieho procesu.</i>
Kompetencia 1.2 Identifikovať vnútorné a vonkajšie podmienky učenia sa žiaka/poslucháča a jeho výchovno-vzdelávacie potreby
<p>Zahraničný lektor má vedomosti o:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ vnútorných a vonkajších podmienkach učenia sa žiaka/poslucháča, ▪ metódach a nástrojoch identifikácie podmienok učenia sa žiaka/poslucháča a výchovno-vzdelávacích potrieb žiaka/poslucháča. <p>Zahraničný lektor je spôsobilý:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ používať metódy a nástroje pedagogickej diagnostiky, ▪ identifikovať podmienky učenia sa žiaka/poslucháča a jeho výchovno-vzdelávacie potreby.
Indikátory – preukázateľnosť profesijnej kompetencie

¹ **Aktéri výchovy a vzdelávania** sú subjekty, ktoré podporujú výchovu, vzdelávanie, rozvoj a napĺňanie potrieb žiaka/poslucháča, napr. zákonní zástupcovia žiakov/poslucháčov, pedagogickí/odborní zamestnanci a iní odborníci.

Samostatný zahraničný lektor
<p>Zahraničný lektor:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>používa overené/odporúčané metódy na identifikovanie poznávacích schopností žiaka/poslucháča, jeho motivácie k učeniu sa a vzdelávacích potrieb žiaka/poslucháča ako jednotlivca a ako člena skupiny,</i> ▪ <i>interpretuje výsledky pedagogického diagnostikovania a vyvodí závery pre realizáciu výchovno-vzdelávacieho procesu.</i>
Kompetencia 1.3 Identifikovať sociokultúrne prostredie a jeho vplyv na vývin, výchovu a vzdelávanie žiaka/poslucháča
<p>Zahraničný lektor má vedomosti o:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ sociokultúrnom prostredí a jeho vplyve na osobnostný rozvoj žiaka/poslucháča, ▪ metódach a nástrojoch identifikácie sociokultúrneho prostredia žiaka/poslucháča. <p>Zahraničný lektor je spôsobilý:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ používať metódy a nástroje pedagogickej diagnostiky, ▪ identifikovať sociokultúrne prostredie a jeho vplyv na osobnostný rozvoj žiaka/poslucháča.
Indikátory – preukázateľnosť profesijnej kompetencie
Samostatný zahraničný lektor
<p>Zahraničný lektor:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>používa overené/odporúčané metódy a nástroje na identifikovanie sociokultúrneho prostredia a jeho vplyvu na osobnosť a rozvoj žiaka/poslucháča,</i> ▪ <i>interpretuje výsledky diagnostikovania a vyvodí závery pre realizáciu výchovno-vzdelávacieho procesu.</i>

2. OBLASŤ VÝCHOVNO-VZDELÁVACÍ PROCES

Kompetencia 2.1 Plánovať výchovno-vzdelávací proces
<p>Zahraničný lektor má vedomosti o:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ obsahu vyučovacieho predmetu vrátane interdisciplinárnych vzťahov, ▪ didaktike vyučovacieho predmetu, ▪ školskom vzdelávacom programe, ▪ školských dokumentoch a povinnej pedagogickej dokumentácii v rozsahu svojho pôsobenia, ▪ zásadách/princípoch plánovania výchovno-vzdelávacieho procesu, ▪ fázach a štruktúre výchovno-vzdelávacieho procesu a ich alternatívach. <p>Zahraničný lektor je spôsobilý:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ obohacovať obsah predmetu o aktuálne poznatky, ▪ vyberať obsah a prispôbovať ho aktuálnym podmienkam a špecifikám školy, ▪ plánovať a pripravovať vyučovanie v súlade so školským vzdelávacím programom a individuálnymi potrebami žiakov/poslucháčov, ▪ formulovať ciele výchovno-vzdelávacieho procesu, ▪ plánovať učebné činnosti pre žiakov/poslucháčov, ▪ stanoviť kritériá hodnotenia žiakov/poslucháčov v riešení úloh v súlade s cieľmi a obsahom učiva, ▪ používať materiálne a technické zázemie výchovno-vzdelávacieho procesu.
Indikátory – preukázateľnosť profesijnej kompetencie
Samostatný zahraničný lektor
<p>Zahraničný lektor:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>používa školský vzdelávací program pri plánovaní výchovno-vzdelávacieho procesu,</i> ▪ <i>plánuje a pripravuje výchovno-vzdelávací proces v súlade s didaktikou vyučovacieho predmetu a aktuálnymi metodikami, pričom zohľadňuje výsledky pedagogického diagnostikovania žiaka/poslucháča, skupiny žiakov/poslucháčov a poznatky z predchádzajúcej výučby,</i> ▪ <i>používa overené/odporúčané učebné zdroje a didaktické prostriedky pri plánovaní svojho výchovno-vzdelávacieho procesu.</i>

Kompetencia 2.2 Realizovať výchovno-vzdelávací proces

Zahraničný lektor má vedomosti o:

- zásadách/princípoch pedagogickej komunikácie,
- vplyve klímy a atmosféry v triede/kurze na procesy učenia sa žiaka/poslucháča,
- spôsoboch a princípoch hodnotenia žiaka/poslucháča a ich psychodidaktických aspektoch.

Zahraničný lektor je spôsobilý:

- implementovať obsah vyučovania prostredníctvom vhodných výchovno-vzdelávacích stratégií,
- používať vyučovacie metódy a formy podporujúce aktívne učenie sa žiaka/poslucháča, kritické myslenie a globálnu výchovu,
- používať metódy a stratégie personálneho a sociálneho rozvoja žiaka/poslucháča,
- facilitovať výchovno-vzdelávací proces,
- vytvárať priestor na participáciu žiakov/poslucháčov vo všetkých fázach výchovno-vzdelávacieho procesu,
- viesť efektívnu pedagogickú komunikáciu,
- vytvárať pozitívnu klímu triedy/kurzu a prostredia podnecujúceho rozvoj potenciálu žiaka/poslucháča,
- pracovať s učebnými zdrojmi, didaktickými prostriedkami a technologickými zariadeniami školy,
- riadiť učenie sa skupín a celých tried/kurzov,
- flexibilne meniť naplánovanú činnosť vzhľadom na aktuálnu situáciu v triede/kurze, škole a spoločnosti.

Indikátory – preukázateľnosť profesijnej kompetencie

Samostatný zahraničný lektor

Zahraničný lektor:

- organizuje a zabezpečuje výchovno-vzdelávací proces v súlade s preferovanou vzdelávacou koncepciou školy,
- riadi, motivuje a podporuje aktívnu činnosť žiaka/poslucháča a skupiny žiakov/poslucháčov v súlade s ich rozvojovými potrebami,
- používa overené alebo odporúčané stratégie výučby a výchovno-vzdelávacieho procesu na rozvíjanie kompetencií žiaka/poslucháča,
- používa overené alebo odporúčané didaktické prostriedky, didaktickú techniku,
- reaguje na zmenené podmienky vyučovania/situácie v triede/kurze modifikáciou plánovaných činností,
- prispôbuje formy a druhy pedagogickej komunikácie aktuálnym podmienkam,
- vytvára a podporuje pozitívnu atmosféru vo vyučovacom procese,
- rešpektuje osobnosť/individualitu každého žiaka/poslucháča,
- uplatňuje nadobúdané poznatky z vyučovacích predmetov vo výchovnom pôsobení,
- používa overené alebo odporúčané spôsoby a nástroje hodnotenia žiaka/poslucháča.

Kompetencia 2.3 Evalvovať výchovno-vzdelávací proces

Zahraničný lektor má vedomosti o:

- princípoch pedagogickej reflexie.

Zahraničný lektor je spôsobilý:

- reflektovať vlastný výchovno-vzdelávací proces,
- používať spätnú väzbu od iných aktérov pri posudzovaní vlastného výchovno-vzdelávacieho procesu.

Indikátory – preukázateľnosť profesijnej kompetencie

Samostatný zahraničný lektor

Zahraničný lektor:

- hodnotí splnenie cieľov výchovno-vzdelávacieho procesu na základe odbornej sebareflexie,
- používa overené alebo odporúčané metódy, formy a spoľahlivé nástroje hodnotenia výchovno-vzdelávacieho procesu,
- používa spätnú väzbu od iných aktérov na hodnotenie vlastného výchovno-vzdelávacieho procesu,
- používa výsledky evalvácie výchovno-vzdelávacieho procesu pri ďalšom plánovaní.

3. OBLASŤ ZAHRANIČNÝ LEKTOR

Kompetencia 3.1 Stotožniť sa s profesiou zahraničného lektora

Zahraničný lektor má vedomosti o:

- systéme profesijného rozvoja pedagogických zamestnancov,
- metódach a nástrojoch posudzovania úrovne vlastných profesijných kompetencií,
- plánovaní vlastného profesijného rozvoja,
- aktuálne platnej školskej legislatíve vzťahujúcej sa na profesiu pedagogického zamestnanca,
- trendoch v oblasti výchovy a vzdelávania,
- poslaní a cieľoch pedagogickej profesie,
- Etikom kódexe pedagogického zamestnanca a odborného zamestnanca.

Zahraničný lektor je spôsobilý:

- identifikovať úroveň vlastných profesijných kompetencií,
- plánovať, realizovať a hodnotiť vlastný profesijný rozvoj,
- používať rôzne zdroje na vlastný profesijný rozvoj,
- vykonávať svoju výchovno-vzdelávaciu činnosť v súlade s hodnotami školy a profesie.

Indikátory – preukázateľnosť profesijnej kompetencie

Samostatný zahraničný lektor

Zahraničný lektor:

- *vystupuje ako reprezentant hodnôt pedagogickej profesie,*
- *identifikuje a vyhodnocuje úroveň svojich profesijných kompetencií,*
- *vypracuje plán profesijného rozvoja na základe identifikácie svojich rozvojových potrieb,*
- *vytvára profesijné portfólio,*
- *hodnotí svoj profesijný rozvoj,*
- *prezentuje výsledky žiakov/poslucháčov a školy vo vzťahu k verejnosti.*

Kompetencia 3.2 Spolupracovať s aktérmi výchovy a vzdelávania

Zahraničný lektor má vedomosti o:

- spôsoboch a formách komunikácie,
- možnostiach spolupráce,
- pravidlách tímovej spolupráce,
- význame a funkciách spolupracujúcich organizácií,
- organizačnej štruktúre školy.

Zahraničný lektor je spôsobilý:

- poskytovať pomoc, podporu a poradenstvo aktérom výchovy a vzdelávania,
- efektívne komunikovať s aktérmi výchovy a vzdelávania,
- spolupracovať s aktérmi výchovy a vzdelávania.

Indikátory – preukázateľnosť profesijnej kompetencie

Samostatný zahraničný lektor

Zahraničný lektor:

- *používa overené/odporúčané formy spolupráce a komunikácie s aktérmi výchovy a vzdelávania a partnermi školy,*
- *poskytuje aktérom výchovy a vzdelávania a partnerom školy adekvátnym spôsobom všetky potrebné informácie o procese a výsledkoch výchovno-vzdelávacieho procesu.*

Kompetencia 3.3 Podieľať sa na rozvoji školy

Zahraničný lektor má vedomosti o:

- poslaní, vízii a deklarovaných hodnotách školy,
- aktuálne platnej legislatíve týkajúcej sa výchovy a vzdelávania,
- pozícii a vzťahu školy vo väzbe na zriaďovateľa školy.

Zahraničný lektor je spôsobilý:

- podieľať sa na rozvoji školy zapájaním sa do rozvojových aktivít a projektov,
- vystupovať ako reprezentant školy v súlade s poslaním, víziou a deklarovanými hodnotami školy.

Indikátory – preukázateľnosť profesijnej kompetencie**Samostatný zahraničný lektor***Zahraničný lektor:*

- *podieľa sa na rozvoji pozitívnej klímy školy,*
- *zapája sa do rozvojových aktivít a projektov školy,*
- *vystupuje ako reprezentant školy v súlade s poslaním, víziou a hodnotami školy.*